

Posamezna šteč. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno
toliko posamezna štečilka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah
in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično pri-
logo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike
stane „DAN“ s prilogo dostavljan na dom celo-
letno 20 K, mesečno 1.70 K; brez priloge celo-
letno 18 K, mesečno 1.50 K. Za zunanje naročnike
stane „DAN“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno
5.50 K, mesečno 1.90 K. — Naročnina se pošilja
upravnistvu.

Telefon štečilka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko
humoristično prilogo „Bodeča Neža“.

Posamezna šteč. „Dneva“ stane 6 vin.; ravno
toliko posamezna štečilka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravnistvo:

Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 6

Dopisi se pošiljajo urednistvu. Nefrankirana pisma
se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase
se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in
zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašanju po-
st. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

Megalomanija.

Trst, 15. svečana.

Že v nedeljski štečilki smo po-
ročali, kako zlobno je pisal „Piccolo“
o priliki zadnjega zasedanja dežel-
nega zbora goriskega. Zaganjal se je
v Slovence, zakaj spekle so ga razne
zahteve slovenskih poslancev. To je
popolnoma razumljivo, da naši so-
sedje Lahji ne slišijo radi zahtev slo-
venskih poslancev, zato pa tulijo in
mečejo v svoje predale vse polno
pristne dvatisočletne logike in zlob-
nosti. V svoji sobotni šteč. piše „Pi-
colo“ zopet o goriskem zboru ter ječi
že v debelo tiskanem naslovu član-
ka: „Zahtevajo poslovenjenje...“ V
članku, ki je dolg skoro eno kolono,
pravi, da se je predzrnil neki sloven-
ski poslanec v goriskem deželnem
zboru, staviti predlog, naj izhaja
vladni list „Osservatore triestino“
tudi v slovenskem jeziku. In nato
pove celo zgodovino tega lista: Kdaj
je prišel izhajati, kdo je bil njegov
prvi, kdo njegov zadnji urednik in
imenuje vse po vrsti od prvega do
zadnjega. Razume se tudi, da ne po-
zabi dostaviti „Piccolo“, da je izhajal
„Osservatore triestino“ od njegovega
početka pa do sedaj neprestano
samo v blaženih laščini. A sedaj pri-
hajajo Slovenci nenadoma na misel,
da bi poslovenili ta list, ki se ga ne
moremo predstavljati drugače. Članek
pa zaključuje na način, ki je za
nas naravnost žaljiv, na drugi
strani pa kaže vso zlobnost in neum-
nost naših „kulturnih“ sedodov. Do-
besedno se glasi zaključek slovenske
tako - le:

„Razjasnili smo vsa prejšnja dej-
stva, da čitatelj sliši, kakšen duh...
nejasnosti se nahaja v zahtevi neke-
ga poslanca furlanskega deželnega
zbora (alla Dieta del Friuli!) nam-
reč da naj bi se urejeval tudi v slo-
vensčini! Čemu? samo da se ustre-
že slovenski vladni megalomaniji
(domišljavosti)? Da se bo pomagalo
razširjevanju in znanju slovenskega
narečja? Ali za odpravo književni
revščini Slovanov? Ali morda zaradi
nove zmage na račun Italijanov?
Ali naj bi se tisti „Osservatore tri-
estino“, ki je v svojem 130letnem ob-
stanku izhajal vedno v italijanskem
jeziku, oblekel v sukno tisoč barv
tudi v predalih, ki niso „uradni“?
Potrebno bi bilo menjati naslov lista,
zakaj niti misliti si ne moremo lista,
ki bi nosil naslov „tržaški“, pa bi ne
bil tiskan v italijanskem jeziku; tudi
ni mogoče razdreti oni stoletni obi-
čaj, ki veže list na politično in dru-
žabno zgodovino kraja. — Gotovo
se najde kateri, v gotovih krogih, ki
poreče, da je pravično posloveniti
„Osservatore triestino“. Toda čemu
naj se ne posloveni „Laibacher Zeit-
ung“, ki je vladni list slovenske

Kranjske in ki izhaja nad 140 let v
samonemškem jeziku?“

Torej „duh nejasnosti“ tiči v
zahtevi našega poslanca, ki ne za-
hteva nič drugega, kakor samo to,
kar nam gre po vsej pravici, nam-
reč, da dobimo za svoj denar tudi
svoje blago. Če je človek enkrat pre-
čital ta „Piccolo“ zaključek, potem
mora res imeti pojmo o „duhu nejas-
nosti“. Ljudje okolo tega lista so ta-
ko bedasto sfanatizirani, da niti ne
imenujejo goriskega deželnega zbora
ampak kar furlanski deželni zbor
(Dieta friulana), čeprav je na Gori-
škem večina slovenskega prebival-
stva. Nad to zahtevo slovenskega
poslanca pa se „Piccolo“ naravnost
zgraža in stavi dalje celo kopico
vprašanj, v katerih nas naravnost
žali in izziva. Čemu naj bi bil ureje-
van „Osservatore triestino“ v slo-
vensčini? Da bo ustrezno vladni
(patriotični) domišljavosti Sloven-
cev? „Osservatore triestino“ naj bi
bil urejevan tudi slovensko zato, ker
je deželni jezik na Primorskem tudi
slovenski jezik in imamo vsled tega
vse pravice zahtevati, da izhaja
vladni list tudi v našem jeziku, ki bi
moral imeti na Primorskem iste pra-
vice kot laščina. In, prosimo, „Osser-
vatore triestino“ je podpiran vendar
od vlade, in denar, ki pride iz držav-
ne blagajne je tudi slovenski denar.
Očita nam domišljavost. Ali ni to
največja domišljavost, da prezira
Slovence na Goriškem in piše o fur-
lanskem deželnem zboru, katerega
nikdar ni bilo? Ali ni to domišlja-
vost, če pravi „Piccolo“, da želimo
s to zahtevo odpravo naših revni
slovenski književnosti? To ima res
krasen pojmo o književnosti. (Mari-
netti jih bo čisto zmešali!) In, ali ni
to domišljavost, da nas psuje s „pa-
trioti“, ker hočemo imeti to, kar ima-
jo oni?

In to nas prav nič ne briga, da
je izhajal „Osservatore triestino“
130 let v italijanskem jeziku in da je
prinašal poleg „uradnega“ gradiva
tudi kroniko itd. ki nimajo nič opar-
viti z uradnostjo. Mi imamo vso pra-
vico zahtevati, da izhaja list tudi v
našem jeziku, in vse drugo nas nič
ne briga. Italijani, ki se vedno pitajo
s svojimi običaji, bodo morali priti
do spoznanja, da običaji ni pravica,
priti bodo morali do spoznanja, da
za to kar zahtevamo sedaj, smo imeli
pravico zahtevati že pred 130. leti,
a žalibog, da smo bili takrat prekon-
servativni, da bi prišli s tako zahte-
vo na dan. In ko bi tudi prišlo do
uresničenja te slovenske zahteve,
pravi „Piccolo“, bi morala odpasti
na listu beseda „triestino“ in hoče s
tem reči, češ, da tržaški Slovencev
sploh ni. Ti ljudje so tako fanatični,
da je še zadnje ljudsko štetje našelo
uradno 59.000 Slovencev v Trstu.
— No, kaj jim hočemo. Če hočejo ži-
veti naši Lahji z glavo v vreči, naj ži-

vijo — saj ni v našo škodo. — Kar
se pa tiče poslovenjenja uradnega li-
sta na Kranjskem, namreč lista „Lai-
bacher Zeitung“, to ni zadeva gori-
škega poslanca, ampak kranjskih.
Če na Kranjskem niso prišli do spo-
znanja, da imajo to pravico, ali pa če
na Kranjskem ne čutijo te potrebe,
to ne sme ovirati slovenskega po-
slanca v goriskem zboru, ki je stavljal
zahtevo, o kateri je prepričan, da je
Slovenec potrebna in koristna. Za
slovenski denar v slovenski deželi
— slovenski list. In čemu? To je na-
ša stvar!

Šoštanj.

Pred kratkim smo imeli pri nas
občinske volitve. Način, po katerem
so si priborili naši Nemci „zmago“,
opravičuje popolnoma korak Sloven-
cev, da se volitve tokrat še nismo
udeležili. Brihtne nemške glave,
oziroma njih vodja obč. tajnik Peu-
nik, ki sam pravi, da je on župan, —
ne pa Woschnagg — so vedele najti
tako skrit kotec za razglas o vršilih
se volitvah, da ga živ krst ni mogel
najti! Nihče ni vedel, da je volilni
imenik razporežen, radi tega so bile
tudi reklamacije izključene. Nemci
so si bili sami med seboj v laseh,
ker bi vsak izmed njih bil rad občins-
ki odbornik in radi tega jih tudi ve-
liki ni šlo na volišče. V 3. razredu
je 396 volilcev, izmed katerih ni vo-
lila niti polovica klub temu, da im-
ajo nekateri, kakor n. pr. Hauke,
Stroinag, Belič itd. po 6 do 10 glasov.
Nemci so vedeli, da se Slovenci volit-
ev ne udeležijo, a klub temu so raz-
vili burno agitacijo in naš policaj je
lovil volilce od hiše do hiše in tudi
„freibiera“ je bilo dovolj. Sramota
za tako zmago! Bolj kakor v 3. raz-
redu bi imeli Slovenci 6 glasov ve-

čine, ako bi šlo po poštenih poti! Pa
sledeči slučaj kaže dovolj jasno,
da našim renegatom ni nobeno sred-
stvo prepodlo!

Pri zadnjih volitvah v letu 1909
je „zgubil“ prejšnji župan Hans
Woschnagg v zadnjem trenutku vo-
lilni imenik, da je dobil še časa vpisati
6 dunajskih potnikov z velikim
davkom po 55 K, da so potem pripo-
mogli Nemcem do zmage. Letos so
bili bolj praktični. Franz Woschnagg
je pustil avanzirati 16 svojih delav-
cev v plačilni razred 6 — 7000 K
tako, da so s postavitvijo po 68 K vo-
lili v 2. razredu. Srečni delavci, ki
imajo tako lepo plačo! Potem pa še
naj kdo toži, da je slaba za denar!
Pridite v Šoštanj k Woschnaggu in
ko bodo volitve, boste imeli takoj
7000 K plače — seveda samo na pa-
pirju pri davčni oblasti! G. župan
Woschnagg, ali vas ni sram tako po-
dlega počenjanja?!

Kakor Woschnagg, tako je delal
tudi Stroinag. Navadni pisar na sod-
niji, Sepp Simmerl, je naznanil do-
hodkov 9000 K, v resnici pa ima me-
sečne plače 70 K, v novem času
celo 78 K. Nadalje je čudno to, da je
davčni kontrolor (Nemec) volil v 2.
razredu, njegov predstojnik, davčni
nadupravitelj (Slovenec) je pa dobil
glasovnico za 3. razred. Naj omenim
še, da je baje okrajni sodnik dr.
Tertnik, ki je v Šoštanju še le od 1.
februarja, — torej cela dva dneva
pred volitvami — tudi volil. Ta fakt
govori dovolj jasno o sleparijah in če
se je res teh sleparij posluževal de-
jansko c. kr. sodnik, je to pač pod
vso čast in kritiko! Tak sodnik mora
zgubiti zaupanje in če si dr. Tertnik
ne bo mogel kroti svojo nemško vro-
čo kri, bo šel kmalu s svojimi bratci
Selleyem, dr. Rostokom in Pavlič-
kom! Naj nikar ne pozabi, da so tla
za sodnika v Šoštanju zelo vroča in

da bomo mi pazili na vsako malen-
kost ter jo spravili v javnost in na
merodajno mesto!

Sedaj pa vprašamo sl. c. kr.
davčno oblast, ki je davke omeje-
nim delavcem tako točno predpisala,
če ti davki ostanejo ali če se bodo
po volitvah zopet odpisali, kakor leta
1909. dunajskim agentom? Te slepa-
rije pri letošnjih volitvah se lahko
primejo. Za to je moralo vedeti tudi
c. kr. okrajno glavarstvo v Sloven.
Gradcu, ki bi se za šoštanjsko občins-
ko gospodarstvo lahko nekoliko bolj
brigalo, posebno, ker pozna dovolj
natančno Peunika, ki nastopa tako
samooblastno, da človek včasih res
ne ve, ali je Peunik župan ali samo
občinski tajnik. Kaj pa pravite vi k
temu, g. pravi župan Franz Wosch-
nagg?

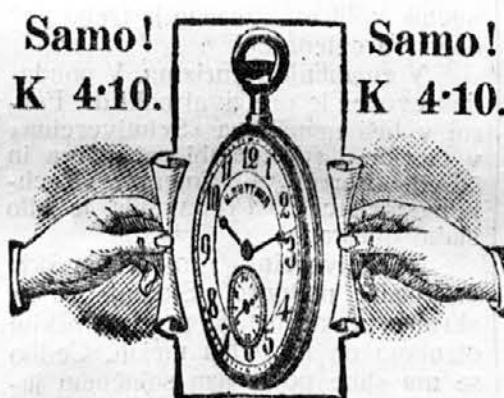
Končno naj omenim še neko ose-
bo, ki je davčni sluga in se ne piše
zastonj Kozel, ki je rojen na Kranj-
škem in je bil bojda priča, ko je Peu-
nik razglas o volitvah nabil in od-
vzel. Ta človek vohuni vedno okoli
Slovencev, da bi potem nesel vsako
besedo nemčurjem na nas. Saj se po-
znamo! Za danes to, prihodnji teden
pa nadaljujemo!

Slovenska zemlja.

IZ ŠKOFJE LOKE.

Naš Ščinkovec, zna peti samo
eno pesem: Nobene bukvice niso tak
lepe — ... Namreč: kakor „hranilna
knjižica“. Znano je, da ima Ščinkovec
pravdo zaradi neke hranilne knjižice
nekega župnika. O stvari se bo pi-
salo, ko bo pravda končana. Kako
ima Ščinkovec rad hranilne knjižice
oz. denar, kaže n. pr. ta le slučaj. V
Puštalji je bila bolna neka ženska, ki
je dalje časa služila pri neki ugled-
ni gospodi in si je prilažila par

H. Suttner, Ljubljana, Mestni trg 25.

Št. 410 Nikel ank. rem. Rosk.
jako dobro idoča samo K 4-10.

Najbogatejša zaloga vseh vrst ur kakor
tudi največja izbira zlatnine in srebrnine
po jako nizkih cenah.

Zahtevajte cenik, kateri se razpošilja zastonj
in poštine prosto.

Lastna prot. tovarna ur v Švici.

: : Tovarniška znamka „IKO“. : :

Zastopstvo tovarne ur „ZENITH“.

LISTEK

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine.
(Dolge.)

„Končano je, Franc! In vendar
te priklepa k meni nerazdružljiva
vez. Tvoj otrok živi. Tvoj otrok bo
živel. Zaradi nje sem si razgrizla ust-
nice, da niso govorile, zaradi nje
sem stopala na kalvarije obupa, za-
radi nje sem vzela nase mučnistvo.
Tvoja hči bo živila, Franc!“
Morala sem molčati zaradi svo-
je hčere. I danes moram govoriti za-
radi nje...
„Ali sem ti povedala, da ji je
Luiza ime? ... Ti ne veš, kako pri-
stojno milemu detetu to ljubko ime.
Ako si hočeš predstavljati svojo
hčer, misli si najlepšo vseh Luiz, kar
jih je zmožna naslikati človeška do-
mišljilja... pa niti ne! Moral bi jo
videti.“

„Usoda je strla mene: to naj bo.
Moje življenje je uničeno, izgubila
sem naslov in pravico, biti tvoja
žena, ne da bi bila zaslužila to
strašno sramoto... naj bo! Hočem
pa, da bodi Luiza srečna: v to hočem
posvetiti vse življenje, vso moč, vo-
ljo, energijo in misel, ki mi je še
dana! Nočem, da bi trpela Luiza po
krivici za grehe drugih, kakor sem
trpela jaz.“

„V to je potrebno, da odpreš ti
svoje srce... da ga odpreš svoji
hčeri! Potrebno je, da se more vniti
z dvignjeno glavo v tvojo hišo — da
zavzame Luiza ob tvojem ognjišču
tisto mesto, ki ji pristaja po vsej božji
človeški pravici!“

„In v to, dragi moj soprog, je ne-
izogibno, da izveš resnico v vsej
njeni strahoti in svečanosti...“

„Še vedno te imenujem svojega
soproga. Zakaj to ostaneš do konca
mojih dni.“

„Poročil si me prostovoljno v
stari kapelici v Maržansiju. Spomni
se tiste turobne noči, ko sva sklenila
svojo zvezo v pričo umirajočega...
noči, ko si mi prisegal večno ljube-
zen pred mojim mrtvim očetom, ki
ga je ubilo razburjenje nad odkritjem
našine ljubezni!“

„Kakor sem zrla nate, dragi so-
prog, v tisti usodni noči, tako zrem
nate tudi zdaj.“

„Kaj me brigajo ukrepi koneta-
blor, kraljevi in papeževi! Kaj me
briga, kar so ukrenili oni po svoji
volji in po svojih domenkih! Ti,
Franc, si moj soprog danes, kakor si
bil prvi dan...“

„Treba je, da spoznaš strašni
zločin, ki naju je razdrazil. Izvedi
vse: da je ravnal tvoj oče kruto, da
je ravnal tvoj brat zločinski, in da
more tvoja ljubienka, tvoja žena no-
siti s ponosom tvoje ime: da sme
sesti tvoja hči po pravici med člane
rodbine Monmoransijskih.“

„Toda ne misli nikar, da prihaj-
jam motiti tvoje življenje.“

„To pismo, Franc, ti pišem le,
ker mora priti resnica na dan.“

„Preden pa ga odpošilem in ga
dobiš ti v roke, hočem počakati treh
reči.“

„Prvič: da umre tvoj oče.“
Zakaj le na te bi padla vsa teža ko-
netablavega srda, ako izve, da po-
znaš vso usodno skrivnost.“

„Drugič: da pride moja hči...
tvoja Luiza... v leto, ko bo mogla
bratiti moj spomin in ti govoriti sme-
lo, kakor pristaja Monmoransijski
hčeri plemkinje de Pien, neoporečni
dedinji Monmoransijski.“

„Tretjič: da začutim blizino svo-
je smrti, ali pa, da se približa naj-
nemu otroku težka nevarnost.“

„Dokler ne bodo izpolnjeni ti
trije pogoji, o moi Franc, bo mojemu
ostati v senci, srečna v zavesti, da
varujem s svojim molčanjem pokoj in
srečo njegovo, ki sem ga tolikrat
ljubila...“

„Zakaj moje življenje ne šteje
več.“

„Kar mi je zdaj še važnega,
Franc, je samo življenje in sreča na-
linega otroka.“

„Ko premeš to pismo, bo Luiza
dovolj velika, da ti bo mogla govo-
riti. Tvoj oče bo mrtev, in ničesar
ne bo.“

* Kakor znano, je umrl Koneta-
bel leta 1567, t. i. devet let potem,
ko je bilo pismo spisano. Govorili
bomo še o njegovi smrti.

se mi ne bo več bati zate od njegove
strani...“

„In tudi jaz bom takrat na smrtni
postelji... ali pa bo visela nad Lu-
jizino glavo velika nevarnost.“

„V obeh slučajih, Franc, je po-
slednja volja tvoje ljubienke in so-
proge ta, da preneseš na Luizo ono
ljubezen, ki sem bila tolikrat ponosna
nanjo, da li vrneš ime, ki nikdar ni
izgubila pravice do nje, ker se je
rodila takrat, ko sem bila tvoja žena,
in da li pripraviš življenje, kakršno ji
pristaja, kot naravnostni dedinji ime-
na Monmoransijskih.“

„In zdaj, Franc, ljubienec moj
in dragi soprog moj, evo ti strašne
skrivnosti.“

„Tvoj brat Henrik me je ljubil...“
„Vsa našina nesreča je povedana
s temi besedami: Tvoj brat Henrik
me je ljubil.“

„Ni se mi bal priznati tega. Toda
upala sem, da zmaga naposled ven-
darle poštenje v tem možu, ki je bil
še tako mlad. Upala sem, da mu bo
moja ljubezen do tebe varovala osra-
močenja po njegovih ljubezni do
mene. Molčala sem, da ne zakrivilim
notranje voine v tvoji slavni rodnini.“

„Tisto noč, ko si moral odriniti
na vojno, mi je plaval na ustnicah
priznanje... Ti veš, kako so se
strmoglavili dogodki, veš, da se je
vršila našina nenadna porota...
Drugi dan sem te čakala zaman: od-
šel si hili!“

„Priznanje, ki mi je trenetalo na
ustnicah, pa je bilo to-le: bila sem

noseča, bližala se je ura, ko sem ti
rodila otroka!“

„Ta otrok je zagledal hč svetla,
ko si se ti boril: bila je našina
Luiza...“

„V tistih strašnih mesecih, ko
sem te imela za mrtvega in mislila,
da umrem od žalosti tvoj jaz, je izgi-
nil tvoj brat: upala sem že, da je od-
šel za vedno.“

„In nekega dne mi je bila ugrab-
ljena hči. In ko sem jo iskala vsa
zbežana, je stopil pred mene tvoj
brat in mi naznanil tvoje vrnitev;
povedal mi je hkrati, da pozna člo-
veka, ki je ugrabil Luizo! In ko se
še nisem mogla ganiti od sreče nad
novico, da živiš, in sem se vpraše-
vala, kakšna blaznost more voditi
tvoje brata, takrat, o Franc, se je
odprl pred mojim nogami prepad,
ki me je imel požreti.“

„Evo, kaj strašnega sem izve-
dela v trenutku, ko si hitel ti k meni
in sem že slišala tvoj ljubleni glas...“

„Našina Luiza je bila v rokah
človeka, naletega po tvojem bratu...
podleža, ki mu je bilo ime vitez de
Pardaian. Na prvo znamenje tvoje
brata je imela ta pošast zadaviti ubo-
gega črvička... tvojo hčerko.
Franc... našinega milega angel-
čka... In to znamenje je hotel dati
tvoj brat vitez de Pardaianu, kakor
hitro se jaz osmelim črhmiti pred te-
boj le eno besedo, dočim me bo on
obtoževal najpodernejšega zločina!“

„Sam še pomniš strašni prizor,
ki je sledil!“

kron. Ščinkovcu je to brz zadišalo. Šel jo je obiskat in ji je rekel: »Vi imate denar, kaj pa ko bi testament naredili. Jaz ga bom napisal, pa je komedija v kraju.« Ženska je to Ščinkovčevu prijaznost odklonila, ker ga dobro pozna, rekla je, da naj ostane denar tam, kjer ga je zaslužila. Ščinkovec je odšel z dolgim nosom. — Drug slučaj: Neki gostilničar je bil bolan. Ščinkovec pride k njemu, ko je ravno spal. Prebudi ga in mu pravi: »Ali me poznate? Jaz sem vaš župnik, vi imate denar, dajte za cerkev 50 K. Denar dajte meni v roke.« Bolnik se je še dobro zavedal, zato mu je povedal, da ima otroke in da je reven — na kar je Ščinkovec šel. Tako lazi Ščinkovec, kjer čuti denar, za reveže se pa ne zmeni. Samo tam, kjer čuti kako hranilne knjižice, tam se pokaže. K sreči ga ljudje že tako poznajo, da mu ne zaupajo. Kako bi imenovali to izsiljevanje duhovnika ob bolniških posteljah. Ali je Kristus kdaj od bolnikov zahteval hranilne knjižice?

DVOR PRI ŽUŽEMBERKU.

Dne 9. t. m. je bila svatba na Dvoru. Cel dan smo se veselili, da bomo šli zvečer po stari navadi malo oglatit. Pa smo slabo naleteli, ker so bili orožniki na oglatiji. Tako zahteva Gnidovec. Nam se res čudno zdi, da smejo biti gostje do 11. ure v gostilni, ako se morajo gostilne že ob 10. zapirati. Ali voljajo za klerikalce druge postave in drugačna pravica? Dne 10. t. m. je bila zopet svatba, takrat pa je bila oglatija in igralo se je, da je bilo veselje. Stricelov Francek je tako pritiskal kontrabas, da so slišali vsi Dvorjani in vsa okolica. Tudi če bi bili prišli orožniki, bi se Francek ne ustrašil, ker on se ne boji Gnidovca, kakor drugi. Tudi maškerado smo napravili, čeprav so gospod rekli, da je to greh. Če ni bilo včasih grehi, zakaj bi bil pa zdaj. Naredili smo tudi veliko kamelo. To je bilo smeha. Pa črni zamorec je je nazadnje odpeljal s seboj. Ko bi bili g. Gnidovec vedeli, kako je vse veselo, bi bili gotovo prišli s svojimi tamburami, da bi dobili kronce. Pa jih ni bilo — jih je pa Francek dobil. Mi pravimo le naprej. Pred pustom mora biti veselo — in na svatbah mora biti veselje — saj je bilo še v Kani Galilejski. Vsem ženinom in nevestam želimo mnogo sreče, Franceku pa dobro harmoniko, da bo lahko še bolj pritiskal, če je to drugim všeč ali pa ne.

IZ GORIŠKE OKOLICE.

Pred kakimi 14 dnevi je prinesel Vaš list dopis iz Gorice, v katerem je nekdo grajal prepovedni deski na vojaškem večerščem ob mirenki cesti. Ta dopis do danes ni prav nič pomagal. Ker se tudi v naši mirni vasi norčujejo iz onih napisov in trde, da deski še vedno stojita, hotel sem se prepričati na svoje oči. Imel sem v Gorici opravka, zato sem šel v mesto po ovinkih čez mirenko cesto, čeprav mi je ta pot dosti daljša. Res, tabli še »šmiraj« stojita!

Vaš poročevalec Vam je popisal vse po pravici, le vseh grdih napak ni našel, ker jih je še dosti več. Včeraj je bila nedelja in najkrajše vreme, zato je bilo na cesti dosti šetalcev iz mesta, ki so tabli obudovali, majali zglavami, se smejali in tudi jezili, da poklicana oblast v dolgih 14 dneh ni odstranila desk, na katerih se naš jezik tako grdo pači in sramoti. Vaš zanimivi list, ki pravi mački — mačka, miši pa — miš, sedaj povsod slastno čitajo. Ni torej dvoma, da bi ne bili storili župani prizadelehi občin, sami prvi narodnjaki, svoje dolžnosti. Gotovo so potrkali pri c. kr. okr. glavarstvu, ki je na drugi deski podpisano. To pa se na našo sramoto menda do danes še ni zgnilo. Kako naj bi človek označil tako malomarnost? Saj imajo vojaška oblastva na razpolgo dobrih in cenih mizarjev in pleskarjev, ki bi za malo vinarjev mogli napraviti okusnejšo desko s pravilnim slovenskim napisom. Če je pa kasa prazna, naj izstrele iz kanona en strel manj in naboj prodajo, in denarja bi jim še preostalo. Ali si pri nas res ne moremo priboriti niti najmanjše, v zakonu vtemeljene pravice brez drezanja, poniževalnega molodovanja in interpelacij na najvišjih mestih? (Nič, prav nič! — Opomba stavca.) Nasvetovati bi to le: Naši poslanci so sedaj zbrani v Gorici; naj si vsi skupaj ogledajo oni tabli in potem zagrmijo, da se strese deželna hiša. Sedaj so vedno v stiku z voditeljem okr. glavarstva, ki znabiti ni čital onega »Dneva« in ni o stvari niti obveščen.

Ako pa ne bode vse nič pomagalo, se pa menda dobi med nami rapod, ki Vam stvar opoje v »Bodeči Neži«. Kaj takega bi naši c. kr. pisarji in poklicani čuvarji temeljnih državnih zakonov res zaslužili! Procesije na mirenko cesto se bodo pa potem pomnožile, saj se izplača, da si ogledaš tako jezikovno redkost!

IZ DIVACE.

Bog naprednjake plačuje, klerikalce in hinavce pa kaznuje. Tu v Divači imamo občinskega odbornika, ki se je vrgel pod klerikalni jarem, ker mu je začelo pokati premoženje na vseh koncih in krajih. Bil je v zvezi z onimi magnati, ki so napovedali konkurz pri županstvu v Naklem. Ni mu bilo dovolj to, sklenil je še napraviti konkurenco divaškim mladencem.

Prigral je pol sezanske mladine in napravil ples v dvorani g. A. Obersnela. To se je vršilo na nedeljo dne 1. svečana. Dobiček je bil namenjen v klerikalne podpore. Kot blagajničar je sedel za mizo nek divaški magnat oziroma klerikalni »podrepnik«, pravzaprav prvi agitator goriške novostrojarske bande, ki je šla lansko leto z vsem v maloro. Kakor pa je že pri klerikalcih navada, da radi včasih preveč globoko pogledajo v čašo, si je privoščil tudi ta klerikalec par litrov. Navlekel se ga je prav močno. Ko je bilo plesa konec, odhajali so ljudje po stopnicah v spodnje gostilniške prostore. In kakor je že znano, mora biti klerikalec s svojim nosom povsod naprvi. Tako je sklenil tudi ta magnat, da mora biti on najprvi v gostilni. Misli si je, čemu bi hodil po stopnicah, saj lahko skočim, zgodilo se mi ne bo nič hudga — pa hajd, telebnil je po stopnicah, kakor bi iz oblakov padel. Padel je tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo.

Drugi dan se je slišalo po Divači tuljenje, kakor bi tulila tolpa lačnih volkov. Taki so ti naši klerikalci. Plačilo za resnico.

»Nebeška megla«.

Štajersko.

Zadnji sklep S. L. S. V nedeljo dne 15. t. m. je bilo v Celju zborovanje štajerske S. L. S. To zborovanje samo po sebi bi nas mnogo ne zanimalo, saj poznamo taka in enaka zborovanja slovenskih klerikalcev. Takrat se je vršilo omenjeno zborovanje S. L. S. v znamenju občin. volilnih reform. S. L. S. si je baje navzela nalogo, prisiliti deželni zbor, da uvede razum za Gradec, tudi za Maribor, Celje in Ptuj isto volilno reformo, kot jo dobi Gradec, volitve po proporciji. Če se bo tudi »slovenski klub« zavzemal za to, danes se ni čisto gotovo, dasi pravijo merodajni krogi v »slovenskem klubu«, da se bodo zavzemali z vsemi močmi, da zadostijo strankinim zahtevam. Umetnost bo na vsak način, pokazati, kaj nam prinese bližnja bodočnost. Misel samo po sebi moremo seveda le pozdravljati, saj bi napravila konec — v večji ali manjši meri — sedajnim brezvestnim in samolastnim gospodarstvom nemških klik v Mariboru, Celju in Ptuj. Naravno je seveda, da se naši klerikalci ne bodo z lepa udali, saj bo to pomenilo njim in njihovem režimu izdaten, da, morda celo odločilen udarec za slučaj, da ga ne bo paralizirala strankarska strast — nas samih. Vendar, za takrat treba še počakati. Odločilno ne bo v tem oziru letošnje prvo zasedanje, pač pa že temu sledeče drugo, deželnega zbora, ker bo še le takrat prišla predloga graškega občin. volil. reda po novem vzoru, do preračunavanja, oziroma vsprejetja. Se le za letošnje drugo deželno-zborsko zasedanje imamo pričakovati odločilnega tozadevnega boja. »Slovenski klub« si je izbral nov povod za obstrukcijo, tokrat gotovo nekoliko hvalečnejši kot doslej — se pravi, če bo v resnici stremil za tem, da doseže celotne in popolne uspehe.

Deželni zbor. Deželni zbor se ima sklicati za danes. Morda se je v zadnjem trenutku — zopet položil na dolgo klop. Tokrat obsega poslovni red: preskušanje računov deželnega gospodarstva, predloga o lokalnih železnicah in proračunski provizorij ter nekaj manjših, nemško - klerikalnih predlog. — Prva točka bo obsegala dobo od 1. 1909 do 1. 1912; k temu bo deželni finančni referent pl. Kaan še podal podrobnejša poročila o sedanjem finančnem položaju. K temu pridejo še predloge o vodopravni noveli, občinskih posredovalnih uradih in predloga o davkih mesta Gradec.

Gradec. (Radi soc. demokrata.) Da bosta morala fml. Marsch in major pl. Pecchio odložiti svoje mandate kot občinska svetovalca, ker sta glasovala za soc. demokrat. podžupana Ausobskyja, je bilo jasno v naprej. Pravijo pa, da tega nista storila na pritisk od »zgoraj«, marveč na lastno voljo — kdor hoče verjeti.

Gradec. (Nemci se »gibajo«.) Soc. demokrat. nevarnost je postala graškim Nemcem očitno zelo neprijetna. Dne 13. t. m. so sklenili, da zopet užije graški »Bürgerverein«. Nemški klerikalci, ki so zapričeli anti-socialdemokratsko gonjo, tega že danes niso veseli, kajti »meščansko društvo« ima med svojim članstvom — samo nacionalce in svo-

bodomiselce. Strahovi, ki so jih hoteli naprtiti drugim, postajajo nevarni njim samim...

Vransko. (Ogenj.) Pred dnevi je pogorelo gospodarsko poslopje posetnice Ane Prizlanove iz Spod. gorice pri Braslovčah. Dasi se je braslovška požarna bramba trudila na vse moči, ji je bilo mogoče požar samo omejiti in rešiti hišo. Prizlanova nima nikjer nake zavarovalnice. Pravijo, da je ogenj nastal vsled neudnosti z lučjo.

Cerovec pri Brežicah. (Konjska smrt.) Posestniku Bračiču iz Osjeka je prikrat zginilo več lepih, triletnih konj, ne da bil v stanu izslediti tat. Te dni je bil na enem Dolenjskih sejmov, na katerega je prišel tudi posestniški sin Ivan Jurkar, z dvema rujavima, triletnima konjema, katere je Bračič spoznal za svojo last. Pustil je Jurkarja, ki je tatvino priznal, prijeti.

Maskarada Celjskega Sokola. Prireditev mora že po dosedaj došlih prijavah uspeti nad pričakovanje. Saj je pa tudi veselje in zabava v iskreno-odkritosrčni sokolski družbi tako čisto, da si vsak prijatelj društva želi vrhane kupice tega veselja. Upamo torej, da pridev pustnega vrtinca viharni val čim največ gostov na sokolski karneval. Na veselo svidenje na pustno nedeljo!

Ellien Adelsbergi-Barlang. Iz Laškega trga nam poročajo: Uprava postojnske jame se pač zaveda, da je na slovenski zemlji, kajti pri nas na Štajerskem, n. pr. v Laškem trgu ne dela reklame v nemškem jeziku, kakor se to vrši drugod — ampak čuje in strmi v madžarskem. Kdor temu ne veruje, se lahko prepriča na kolodvoru. Ellien, baratom!

Goriško.

Nov laški dnevnik. V Trstu bo začel izhajati nov laški dnevnik z imenom »Gazeta di Trieste« in sicer na narodno-liberalni podlagi. Vodil ga bo Viktor Kutin (Cuttin!) urednik »Code del diavolo«, urejeval pa znani Tulio Panteo. Ker poznamo vodstvo in uredništvo novega dnevnika, vemo, da bo list pisan proti Slovincem. Novi dnevnik je zopet en korak naprej v sovražstvu do primorskih Slovincem.

Gorica. Zanimanje za občinske volitve je na laški strani jako živahno. V soboto zvečer so imeli Lahi tozadeno posvetovanje, kjer so sklenili, da nastopijo z vsemi močmi. Tudi laška časopisje se resno zanimala. Glasilo laške ljudske stranke upa na precejšnjo spremembo občinskega zastopa. Slovinci do sedaj nismo imeli še nobenega posvetovanja. Dobro bi bilo, da se z delom začne že sedaj. Tako Slovinci, kakor Lahi hodijo pridno na glavarstvo prebirati imenik volilcev, ktereja je treba pač dobro pregledati.

V znamenju futurizma. V ponedeljek zvečer je predaval neki dr. Ferrol v hiši nemškega »Schulvereina« v Gorici o spremembi računstva in števil. Ferrol se imenuje »Rechnungsmeister«. Predavanje je bilo slabo obiskano.

»Schulverein« prosi v nemških časopisih podpore. Sklicuje se na skrajno nevarnost, ki preti nemškim otrokom od narodnih mejah. Ceditjo se mu sline po našem solnčnem jugu! Slovinci, podpirajte Ciril-Metodovo družbo!

Gorica. Vodstvo mestne elektrarne uprave je sklenilo, da se poveča električno omrežje, predvsem v Gledališki in Vojaški ulici, kjer bodo gorele obločnice kakor sedaj na Corsu.

Tržaški dopisnik graške »Tadespošte« je bivši glavni urednik »Triester Zeitung«, znan po svojih napadih na primorske Slovence. Piše se Helmut Hütter in bo odslej urejeval tudi »Triester Wochenpost«.

V goriški stolni cerkvi so potrgani vsi slovenski napisi, dočim so laški nedotaknjeni. Slovenskih napisov ni že nad eno leto in vendar se stolna duhovščina še do danes ni poskrbela z novimi. Cerkev je po našem mnenju kraj, ki nima s politiko ničesar opraviti. Slovenski klerikalci naj bi poskrbeli vsaj v cerkvi za red in dostojnost!

Gorica. Tu se snuje že dolgo časa nekaj konsorcij za zgradbo moderno urejenega hotela. Kakor smo zvedeli, se Slovinci nič kaj ne zanimajo za to podjetje, ki bi lahko postalo v našo škodo v gospodarskem oziru, zlasti če kupi dežela sedanji hotel Südbahn.

Gorica. (Zaroka.) Hči barona de Locatelli Lota se je zaročila z nekim pl. Hagenanerjem, poročnikom tukajšnjega dragonskega polka.

Posledica alkohola. Friderik Werding, star 31 let, delavec v strežiški tovarni je svled preobilice zavžitega alkohola padel in se močno poškodoval na glavi.

Gorica. Požar. V noči od sobote na nedeljo je nastal ogenj v Tomšičevi ulici in sicer v hiši Alojzija Levičnika. Lastnik ima škode 1500 K.

najemnik Avgust Prosen pa 1000 K, katero bosta dobila od zavarovalnice. Vzrok požara je neznan. Ognjegasci so z veliko težavo rešili dve osebi.

Gorica. (Aretacija.) Policija je aretirala več mladih tatov, ki so kradli knjige in druge stvari v Wokulatovi knjigarni. Dognali so, da so bili ti mladotetni tatovi organizirani pod vodstvom nekega Sanerla, ki nima niti 18 let. Prava mestna mularija! — Radi postopanja pa so zaprli 16letno Marijo Tekavčič iz Štajerskega, in 18letno Marijo Kos iz Trsta.

Laška dnevnik. »Corriere Adriatico« in »Vita« sta prenehala izhajati. Obema je zmanjkalo naročnikov in bralcev. Prvi je udirhal preveč proti iredentizmu tržaških Lahov, ki so ga preganjali na vse mogoče načine. »Corriere« vkljub vladni podpori ne bo več izhajal. Drugemu pa je vzel sapo »Piccolo«.

Oglej. Dela in restavracije v znameniti oglejski baziliki se pridno nadaljujejo. Merodajni izvedenci so sklenili marsikaj za prvotno in nespremenjeno ohranitev starodavne bazilike. Odkriti mozaiki ostanejo na mestu. Cerkvene stene, ki so jih svojočasno okušili radi preiskavanja in iskanja po slikah in freskah popravijo in pobelijo. Sploh se gleda strogo na določbe, ki jih je izdalo avstrijsko zgodovinsko društvo.

Iz Repentabra na Krasu. Prijatelj našega lista nam piše o zanikrosti tamkajšnje poštne uprave, ki presega že vse meje potrpežljivosti. Nedeljske številke »Dneva« s prilogo vred ne dobi nikoli ker zmanjka že spetoma, četudi je na ovitku natančen naslov. Tisto osebo, ki »Dan« tako zanima in poleg »Dneva« tudi »Bodeča Neža«, opozarjamo, da postopa previdneje, ker ne gre, da bi si kdorkoli prillašal tuje imetje. Takih razmer bo enkrat že konec — potrebni koraki so ukrenjeni.

Dnevni pregled.

Zgodovinski dan. Na dan 16. februarja leta 1801. so belgrajski turški janičarji zadavili Mustaf-pašo in štirje voditelji janičarjev — Dahlie so zavladali nad Srbijo. Ako je bilo že prej v deželi grozno preganjanje Srbov — se je sedaj začelo pravo krvavo gospodarstvo, ki je trajalo tri leta. Nešteti so zločini, ki so jih nad srbskim narodom zakrivali ti samozvanci. Toda ravno njih strahovlada je izzvala v ljudstvu upor — in leta 1804. se je dvignila pod Karagorgjem prva srbska vstaia. Od te vstaie se začela srbsko osvobodilo. Boj za svobodo traja že nad 100 let in se je deloma zaključil leta 1913.

Rusko-nemška nanetost. Zadnjič enkrat se je v ruski državni dumi, kakor poroča »Večernik Češkega Slova«, odigral sledeči prizor: Pri obravnavanju proračuna ministrstva zunanih zadev je vprašal A. J. Singarev ministra Sazanova, če se ministrski svet kaj peča z neobhodnostjo vsestranskih priprav pogodb z Nemčijo. Singarev je mnenja, da je treba, da se za to dobo pripravi sodelovanje cele ruske politike, tako notranje, kakor znanje in finančne, to zato, da bi mogla Rusija vsestransko pripravljena stopiti k pogajanjem s svojim nemškim sosedom. Kajti bati se je, da bo Nemčija leta 1917., ko preneha nogožba, pripravila kakšne zaletilale — na kar bi izrabila položaj za sebo, če bi bila Rusija slabo pripravljena. Sazanov je odgovoril, da je popolnoma mogoče, da bi Nemčija v tej dobi začela z zaletilali, na da se bo ministrski svet pečal s stvarjo, ki jo je omenil Singarev. Te ministrske besede so v Nemčiji izzvale veliko togoto in besnost in vsevprek kričijo, da je treba Rusijo kaznovati in da ji je treba dati čutiti. Tako govore krogi iz bližnje berlinskega dvora. Nemčija bi namreč rada za kanone in druge neobhodnosti nov kredit in če bo takole razlila s sabljo, ti bo narod vse dovolil. Ampak: besede o rusko-nemški nanetosti niso prazne. Leta 1917 bo pokazalo.

Militaristična ohanla na Švedskem ni niti tako vesel, kakor Nemci. O militaristični manifestaciji švedskih kmetov so nemški listi pisali silno evanlilve blanke. Sedaj postaja tudi jasno, odkod ona navdušenost švedskih kmetov za nova novišana vojaška bremena. Švedska je neutralna država in ti je neutraliteta tudi zaotofvljena in kot takšna ne potrebuje valiti na sebo novih vojaških bremen. Kar naenkrat se je na razširil glas o ruski nevarnosti in novod za silno agitacijo v prilog militarizmu. In res se je posrečilo zbrnati skupaj 30.000 kmetov, ki so šli h krallu zahtevati novih vojaških bremen in krall jim je — preko ustave — to ves vesel obljubil, kar le imelo za posledico in ima še sedaj vladno krizo. Zakaj to novo nesmiselno gibanje na Švedskem? Odkod izvira? Danes je zadeva čisto jasna: izvira v Nemčiji in povečanje armade na

Švedskem le v korist Nemčiji, ki upa, da bi bilo s tem precejšnje število ruskih regimentov privezanih na švedske meje, kar bi bilo v slučajno vojne med Nemčijo zelo koristno. In švedski krall — to je gotovo, da bi mož tudi rad nekaj pomenil, ko danes po ustavi pomeni bore malo. Kako vse drugače bi bilo, če bi bil krallčinca v trozvezo, to bi bilo nekaj! Zato pa: proč z ustavo, naj živi absolutizem! Toda dobil bo nabrže lekcijo iz nove zbornice. — Celi slučaj na jasno govori, kako dobro se Nemčija pripravila za bodoče bognasvarni čase.

Bilanca balkanske vojne. Baron Lang je napisal v »Revue d' Hongrie« članek, v katerem poudarja: Avstro-ogrška ne želi od balkanskih držav nič drugega, kakor da bodo upoštevale interese monarhiije. (!) Rusila se venomer meša v notranje posle slovanskih držav na Balkanu, kakor bi bila njih tutor. Kar se Srbije tiče — tako stoji v članku — se jo vobče preceňuje: balkanska vojna pomenja samo bankrot panslaviistične ideje.

Kabinetna kriza v Rusiji. Splošno se širi vest, da odstopi poleg Kokočeva tudi minister Sazonov in ž njim člana ministrskega sveta Kaszo in Timašev. Dočim se za naslednike Kaszea in Timaševa še ne ve, prevladuje mnenje, da bo naslednik Sazonova sedanji ruski poslanik v Carigradu, Giers.

Do neba kriči to, kar se godi na sodišču v Marmaroš-Siget. Vedno in vedno moramo pisati o tem škandalu vseh škandalov. Celotne slike ne moremo prinesiti, toda že iz tega, kar smo navedli, mora imeti človek gnus proti mažarski justici, ki najprimitivnejšim principom modernega kazenskopravnega reda biče v obraz. Masarykov »Čas« prinaša privaten donis, ki mu je bil poslan iz Marmaroš-Sigeta: »Tu se godijo nezaslišane stvari: S krivo pričujočimi pričami s provokaterji notari, katoliškimi popi in žandariji se ubogim Rusom dokazujejo — zločini. Narodnostni procesi slovaški, rumunski in hrvaški niso nič proti temu, kar se sedaj godi v Marmaroš-Siget. Sreča, da so ogrski radikalci imeli toliko koraje in poslali na obrambo obtoženih dva izborna zagovornika, ki strogo nadzirata sodni proces. Toda niti ti ne morejo dosti pomagati. Predsednik sodišča se obnaša skrajno pristransko, kriči na zagovornike, kadarkoli opozorita na olajševalne okolnosti. Vse to je srednievska natezalnica s politično komedijo, ne pa sodišče. Kai so storili ti ubogi kmetje — veleizdajalci? O svojih popih so se izrazili tako, kakor sa zasluzili. To je vse, kar se jim je moglo dokazati. O veleizdajali in puntanju proti mažarski narodnosti pri teh ljudeh ne more biti niti govora. Bil sem prisoten celemu procesu in sem slišal vse priče. Prosim, 50 do 60 kmetov priči, ki vsi so siliili, da bi izpovedovali proti »vleizdajalcem«. In te priče ne vedo, za kaj gre. Zato pa vedo dobro inteligenti in posebno duhovniki in žandariji ter »špicelniki. Ti vedo vse to, kar morajo vedeti, to namreč, da je na mažarskem panslaviistično gibanje, ki ima za cilj: združitev z Rusijo. Bilo te gnusno, kar je špicel Dulicković izpovedoval proti Bobrinskemu, ki je v marmaroški stvari čisto nedolžen. — To, kar se o procesu čita v »Pester Lloyd« in v podobnih organih, je sama laž. Mažarski vladni listi izdelujejo kriminalne romane, ki s sodiščem v Marmaroš-Sigetu nimajo ničesar skupnega. Samo radikalni »Vilag« in soc. dem. »Nepszawa« ter »Slovensky Dennik« imajo resnične referate. Budimpeški tiskovni urad, ki obvešča inozemski tisk, je tendenčen in nepošten. Pristaviti moramo še to, da se stranke na sodišču poslužujejo tolmacha, da niti sodniki ne razumejo ljudi, niti ljudje sodnika. Takšna je justica na Mažarskem.

Pri nas in drugod. V Sarajevu je živel in delal pesnik Kočić, ki je vse svoje življenje posvetil kulturnemu delu za svoj narod. Kočić je oslabil in obolel in bi bil v Sarajevu žalostno umrl, ker pri nas ni podpora za pesnike, pisatelje in druge take »nepotrebne stvari«. Prijatelji so spravili pesnika Kočića v Belgrad, tam so priredili nekaj večerov z deklaracijami njegovih pesmi, krall Peter je dal 5000 dinarjev — in pesnik je bil rešen. To je dokaz, da je drugod več smisla za kulturo naroda, nego v naši kulturni ožji in širši domovini.

Glede služb in del v Srbiji dobivamo vsak dan vprašanja. Iz vsega se vidi, da je pri nas doma veliko nomanikanje dela in zaslužka. Povedati pa moramo, da nimamo nikakih informacij in da ne moremo ničesar svetovati. Zato na ta vprašanja ne bomo odgovarjali. Kadar dobimo kaj informacij, bo o tem pisal »D.«.

»Slovenec« še vedno rešuje košeko vprašanje. Zanimivo je, kaj

piše o velikovski šoli. Pravi, da Družba C. M. šole ni vzdrževala — ampak da je dajala le — denar. To je pa res imenitno! Kdo pa vzdržuje šole drugi, nego tisti ki daje denar? »Slovenec« pravi, da so odločevali trije: župnik Treiber, ki otroke nabira — šolske sestre, ki poučujejo, in C. M. D., ki daje denar. To je bilo ravno slabo. Ko bi bila C. M. D. sama odločevala, bi najbrže ne bilo prišlo tako daleč, kakor je. Seveda napredniki naj bi plačevali. Treiber in sestre bi pa odločevale. Kakšna je bila vzgoja na tej šoli — je »Dan« že lansko leto pisal. Da so razmere slabe, sedaj sam »Slovenec« priznava.

Nekaj za gledalce in druge. Vsakemu je znano, kako strogo je pri nas ples prepovedan. Nekatera društva po deželi sploh ne dobe dovoljenja, da bi smela na svojih veseljih plesati. Tudi sicer je grozen »greh«, če se veseli ljudje malo zavrtje. V sobotni številki »Uniona« pa beremo, da so imeli v Pragi bal, na katerega je prišel sam kardinal Skrbensky, opat Zavoral in več korarjev. Ta ples je priredila katoliška akad. Liga in z njo društvo klerikalnih slovenskih študentov »Dan«. Poročilo pravi, da so bili vsi prav dobre volje. Ali se je plesal tudi tango, se ne poroča. Prišlo je tudi več zastopnikov, neki ščetina je zložil celo poseben valček. Skratka: študentje so imeli bal, ki ga je obiskal tudi kardinal z duhovščino. Mi bi tega ne poudarjali (saj ples je nekaj naravnega), ko bi pri nas doma gotovi ljudje ne delali takih hinavskih obrazov, ko slišijo o plesu.

Vedno in povsod smo enaki Slovenci. V Belgradu ni niti sto Slovencev menda, ampak društvo so si hitro ustanovili. To samo po sebi še nič hudega ne bi bilo, četudi bi se moglo reči, da Belgrad za Slovence vendar ni tučina in bi tamonjšji Slovenci lahko izhajali tudi brez svojega posebnega društva. Ampak to društvo bi belgrajskim Slovincem še oprostili v božjem imenu, ko bi društvo kaj delalo. Pa tega menda ni ravno preveč, nač pa se belgrajski Slovenci v društvu med sabo prav pošteno ravsajo — zaradi raznih mest v odboru. Predsedniki in odborniki se ne prestano menjati, v društvu je menda permanentna kriza, kakor bi se njezovi člani igrali — avstrijskega parlamenta! Deloma je pa vseeno dobro, da imajo belgrajski Slovenci svoje društvo; ostane njihov prepir vsaj med njimi in ga ne iznašajo v srbsko javnost.

Trst in Jugoslovanstvo. Ni dolgo temu, ko je tržaški »Piccolo«, ki je znan po svojih izmišljenih intervjujih, poročal, da se je nasproti njegovemu poročevalcu izrazil neki visoki srbski častnik, da Srbija privoščiti Trst Italiji in da bodo Srbi vplivali na Slovence v tem smislu, da se odrečejo posesti Trsta. To vest je posnel po »Piccolu« tudi »Slovenec« in bilo mu je nekako prav, češ, glejte, Slovenci, taki so Srbi! Mi pa »Piccolu« poznamo in vemo, kako si izmišlja razgovore svojih poročevalcev z nekimi visokimi osebami, ki jih iz previdnosti raje ne imenuje. Zato smo tudi takoj izrazili resni dvom, da bi se kak srbski oficir tako izrazil glede Trsta. Sedaj pa odgovarja »Piccolu« belgrajski »Odjek«, glasilo močne mladordikalne stranke in pove Italijanom čisto jasno in brez ovinkov, da Srbi glede Trsta ne zavzemajo in ne morejo zavzemati drugega stališča, kot ga zavzemajo Slovenci, ki so tukaj direktno prizadeji. Enako tudi glede Istre! So pač drzni Italijani, ko upajo celo na srbsko pomoč proti Slovincem! Kakor bi Srbi komaj čakali, da jim Italija ponudi svoje zavestništvo — proti Slovincem. Seznanili so se Srbi dobro z Italijani — v Albaniji in so si jih zaopnili.

Poroka. Včeraj se je poročil v Pragi gospod dr. Josip Klepec, odvetniški koncipient v Kočevju z gosposlično Ano Malo. Naše iskrene čestitke!

Iz Cerknice. Te dni smo čutili pri nas ob 1.24 zjutraj več sekund trajajoč potresni sunek, ki ga je spremljalo močno podzemeljsko bobnenje. Smer od zahoda proti vzhodu.

Legar na Kokrici. Pozor pred nalezljivimi boleznimi! V Kokrici pri Predosljih je zopet ena žena že 11 tednov bolna na legarju in iz iste hiše dajajo še vedno mleko v mlekarino. V eni hiši leže trije bolni — pri sosedu pa eden. Ali so ti slučajni obliži že naznanjeni? Z mlekom se legar lahko naprej zanesi in se lahko okuži cela okolica. Torej pozor, pred boleznijo!

Po hrbtu se je potolkel in nekaj reber si je zlomil. Ko je šel te dni 70-letni delavec Peter Kalan, ki dela v kamnolomu pri Francu Kajnerju v Zagorju domov, mu je nenadoma izpodrsnilo in Peter se je potolkel po hrbtu in si je zlomil več reber.

Na levem stegnu se je opekla. 34letna Marija Bizant, doma iz Stare Loke štev. 75, je zaspala te dni na peči v hiši nekega svojega sorodnika na Preski in se je opekla na levem stegnu.

Opilek mu odletel v desno oko in ga poškodoval. 27letnemu Martinu Peterlinu, žagariju pri Bahovcu v Duplici pri Kamniku je te dni odletel pri brušenju žage opilek v desno oko in mu ga znatno poškodoval.

Z neprevidnosti se je opekla na desni roki. 3letni žebjarjev sin Janez Vidic iz Kroke se je te dni z neprevidnosti opekla na desni roki. Moral je iskati pomoči v deželni bolnici v Ljubljani.

Poneveril velike svote in je pobegnil. Te dni je defraudiral uradnik filijalne Ljubljanske kreditne banke v Splitu Franc Dedel, velike svote denarja in neznano kam pobegnil.

Radi spolne posilstosti je bil obsojen dne 16. t. m. pred porotnim sodiščem v Novem mestu 32letni kovač Janez Dobravec iz Retinj na pet let težke ječe.

Aretacija zelo nevarnega vlomilca. Orožniškemu stražmojstru iz Sent Ruperta pri Celovcu se je te dni posrečilo aretirati zelo nevarnega vlomilca. Karol Sibitz je izvršil v zadnjem času več prav predrznih vlomov, med temi v hotelu »Vrbsko jezero«, v kleti celovške gimnazije, v blagajni delavske bolnišnice, v okrajni bolniški blagajni, pri Jožefi Rajac pri Porečah itd. Na Sibitza so napravili pravi divji lov. Pri nekem vladu, ki ga je izvršil skupno s svojim tovarišem Aleksandrom Pichlerjem, so ga sicer aretirali, vendar je ubežal z ropom vred. Pred kratkim so dobili Sibitza v spremstvu njegove ljubice Marije Rollbacher, ki je bila že večkrat kaznovana radi raznih pregreškov, pri nekem krošnjariju z ukradenimi stvarmi v Goričji Vesi. Oba sta pobegnila. Orožnik in še več drugih ljudi pa za njima. Posrečilo se je Marijo Rollbacher prijeti, dočim je Sibitz ušel. V Sent Rupertu so ga zopet zapazili in ga zasledovali. Sibitz je pobegnil v stanovanje svojega tovariša, že večkrat kaznovanega slikarskega pomočnika Jožefa Gostnerčiča. Tu pa je zgrabila roka pravice ne samo Sibitza, ampak tudi Gostnerčiča in radi tatvine že večkrat kaznovanega delavca Maksa Filzmeierja. Vsi trije so sedaj že v zaporu.

Vlom v mlin. Te dni je bilo vlomljeno v mlin Tomaža Polesnika iz Trdnje Vesi na Koroškem. Tatovi so odnesli iz neke postelje izpod blazine 142 kron, na kar so brez sledu pobegnili. Orožništvo jih pridno zasleduje.

Ustrelila se je, ker ni mož napravil skušnje. V Steinmangerju se je ustrelila dne 14. t. m. Antonija Antricker, žena slušatelja visoke šole Antrickerja. Žena je izvršila samomor, ker je njen mož, ki je že 65 let star, padel pri skušnji.

Volkovi sredi mesta. V mestu Kecksmetu na Ogrskem so se dne 13. t. m. pojavili sredi mesta volkovi, ki jih je prignel mraz, do človeških bivališč iz bližnjih gozdov. Tudi v Velikem Varadinu so videli volkove.

Eksplodizija. V neki pralnici v Boulogne sur Seine je dne 14. t. m. eksplodiral parni kotel, vsled česar je bila ena oseba na mestu mrtva, šest pa težko poškodovanih.

Ponesrečen parnik. Te dni se je potopil dve milj od obrežja pri kraju Shoredam angleški parnik »Mirova«. Osem oseb je utonilo. Kapitan se je rešil.

Velika nesreča vsled eksplozije. V jami rusinske družbe v Insovkij se je pripetila te dni velika eksplozija plina. Osem delavcev je bilo smrtno nevarno ranjenih, pet pa jih je lahko poškodovanih.

Samomorilec zapustil 2.700.000 lir bolnišnici. Mladi milijonar Franko Villa iz Miana, ki je tedni izvršil samomor v Raballu, je zapustil milanski splošni bolnišnici 2.700.000 lir. Po odbitku več legatov v skupnem znesku 700.000 lir, bo ostalo bolnišnici dva milijona.

Grobni tatovi. Na pokopališču v Milanu se je izvršil te dni velik rop in onečaščenje mrtvecev. Neznani roparji so vlomili v več krst in so odtrgali mrtvecem roke. Nekemu mrtvemu duhovniku so odrezali celo glavo. O roparjih ni ne duha ne sluha.

Samomor železniškega nadkontrolorja. Železniški nadkontrolor Evgen Gerhauser iz Budimpešte se je dne 16. t. m. ustrelil iz svoje lovske puške. Kot vzrok samomora se navaja srčna hiba.

Ustreljenega so našli. Gostilničarja Janeza Koutnega iz Krzepic na Moravskem so našli dne 16. t. m. v nekem tamošnjem gozdu ustreljenega. V tem slučaju gre za umor, vendar ni o morilcu doslej ne duha ne sluha.

Vsled umora svoje hčere izvršila samomor. Mati mlade gospe Wolf, ki je bila udeležena pri umoru v avtomobilu v San Remo, je dne 15. t. m. vsed žalosti nad usodo svoje hčere izvršila samomor.

14letna deklica toži Forstneria, ker jo je zapeljal. Včeraj se je vršil pred deželnim sodiščem v Savernu proces komaj štirinast let stare deklice Frančiške Muhr proti poročniku pl. Forstnerju žalostnega spomina radi oskrumbe. O izidu tega zanimivega procesa bomo še poročali.

Vrat si je prerezal. John Kennedy, cenilec vrednostnih predmetov v državi Novi Jork, si je dne 16. t. m. prerezal vrat in je bil na mestu mrtve. Včeraj bi moral nastopiti kot priča v znanem procesu proti podkupčevalcem.

Študent obolel na sibirski kugi. Študent Barabanov, ki je prišel iz pokrajine Uralsk v Saratov na Ruskem, je obolel na sibirski kugi. Prebivalci Saratova so zelo razburjeni, ker se bojijo, da bi se ta grozna bolezen razširila po tamošnji okolici. Guverner je sklical konferenco zdravnikov, da izposlujejo varnostne odredbe.

Liubliana.

— Pozor na ovaduhe! Z raznih strani smo bili opozorjeni na to, da se v zadnjih časih prav pogosto vrivajo v slovenske družbe po javnih lokalih neznanci, zlasti tedaj, ko začenja družba postajati že nekoliko vesela. Ti neznanci se kažejo navadno kot silno navdušeni slovenski, hrvatski, srbski in sploh jugoslovanski in slovenski narodnjaki ter skušajo na vsak način zaplesti družbo v pogovor o jugoslovanskih vprašanjih, pri čemer na vso moč udrihajo po avstrijski vladi in nesposobnih avstrijskih diplomatih itd. Varujte se takih ljudi, kajti to so izzivači, ovaduhi, najeti plačanci, ki vas hočejo po nalogu onih, ki na vsak način hočejo nam Slovincem pritisniti na čelo pečat rovarskih zločincev proti naši monarhiji, zavesti do kakih ne premišljenih besed, iz katerih bi se dal skovati ter naprtiti vam in vsemu našemu narodu — veleizdajniški proces, ki naj bi bil začetek nadaljnih, Nemcem in Italijanom dobrodošlih preganjanj slovenskega naroda! Izogibajte se torej takih ljudi in ne sprejemajte jih v svojo družbo. Če se bi vam vsiljevali, jim povejte, da ne želite njihove družbe, in če ne pomagajo z lepo, bo morda pomagalo z — grdo. Vohunov in ovaduhov nam ni treba in jih tudi ne bomo trpeli med seboj!

— Odborova seja »Matice Slovenske« 13. februarja 1914. Predsednik se spominja smrti dolgoletnega odbornika šolskega svetnika Vilibalda Zupančiča ter poroča sledeče: Družbena knjižnica se že katalogizira. Knjižnica Nobelovega instituta v Stockholmu si izpopolnjuje svoj slovenski del. V zameno stopimo s »Slow. Towarzystvom« v Krakovu in z »Opštinskimi Novinami« v Bitolju; s Krakovsko akademijo se bo izkušala doseči zveza. Preostala zaloga Rossmässlerjevih »Štirih letnih časov« se odstopi »Šolski Matici« — Kot ustanovniki so pristopili: C. kr. učitelj Ivan Kovač v Šibeniku, ravnatelj dr. Jos. Tomižek v Mariboru, centralna knjižnica mestnih šol v Zagrebu, župan zagrebški, arhitekt Janko Holjac in srpski vseučiliški seminar.

— Senzacionalna dramska noviteta. »Stari paviljon«, drama v 4. delajnih. Dandski pisatelj Gustav Vied. Največji uspeh je dosegla doslej njegova realistično priprosta, globoka čustva polna drama »Stari paviljon«, ki si je mahoma osvojila vse najboljše odre! Tragedija in veseliga — prav kakoršno je v resnici življenje. Vse osebe v drami — od krasne vdove Sumarnikove pa do dnuarice Klarise — so imenitno karakterizirane. Znameniti je vloga vrtinara Selkava, ki jo igra pri nas gosp. Ignacij Borštnik, Sumarnikovo igra ga. Bukšekova, njeno hčerko, Aneto gđna. Gjorgjevičeva in Anetinega ženina g. Drenovec. Večje vloge ima še g. Skrbinšek, ki igra zapitega logarja. Skratka: izborna drama svetovno uglednega dramatika, ki ga naša publika še ne pozna, a si ga poslej zapomni z veseljem.

— Zveza dramatičnih društev javlja, da je številno včlanjenih društev naraslo nad 30. Visoka številka je jasna priča po eni strani. Kako življenska je bila potreba po centralni organizaciji dram. društev ravno v času, ko slovenski dramatikji preti pogin v uničenju slov. gledališča v Ljubljani, po drugi strani pa naj vam bo v bodrilo vsem tistim, ki še niste izgubili vere v samoniklo, dramatično kulturo slovensko, ki jo izvesti predstavljajo slovenskega naroda tako neumljeno besno teptajo. Le skupaj, kar nas je onih misli, v en krog; vsak prispevaj po svojih po-

Gostilna. Anton Ivančič Buffet.

TRST. Andemo de Toni, via Nuova 15. TRST.

Tržaškemu občinstvu in v Trst prihajajočim Slovincem j mčim za pristna istrska, vipavska in dalmatinska vina, kakor tudi vedno sveže pivo in izborno mrzlo in gorko kuhinjo.

žrtvovalni moči z denarjem ali peresom in slovenska Talija vstane krepka in bodra, da bo ponos in veselje. A ne pozabimo potrkati na vrata vsem narodnim denarnim zavodom s prošnjo: ne pozabite Zvez; vsak denar, ki ga ji naklonite, naj se vam zazdi še tako malenkost, bo rodil tisočkrat sad in kaj častno mestno mecena si ustvarite v zgodovine slov. Talije. — Da bi bilo v nas vsaj polovico toliko dejanj kot dobre volje v besedah! — Včlanjenih društev je, kakor rečejo, dokaj brako številce. So predvsem dramatična društva: 5 in sicer: Maribor, Trst, Jesnice, Celje in Ljubljana; podružnica mariborskega dramatičnega društva v Ptuj kot 6; čitalnice je 14: Maribor, Brežice, Ormož, Šoštanj, Gornji grad, Smarje pri Jelšah, Novo mesto, Kamnik, Kranj, Skofja Loka, Krško, (Šiška), Sv. Lucija (Goriško) in Sežana; podružnice C. M. 4 in sicer: Vransko, Trbovlje, Ribnica na Pohorju in Trst; bralno društvo v Mokronogu in slovensko izobraževalno, in podporno društvo Opatija, ter 7 sokolskih društev: St. Jur ob južni železnici, Sevska, Zagorje, Litija, Sokol I. v Ljubljani, Vrhnika, Žiri; Splošna mladinska Zveza »Svoboda« v Idriji, Splošna delavska vzajemnost v Ljubljani in kot zadnji dramatični odsek del. soc. dem. v Hrastniku. Vseh skupaj: 37. Na izrednem občnem zboru koncem meseca se določi članarina na tak način, ki bo vse splošno zadovoljna in vsprejemljiva. Potem pa le urno po nakaznicah! Z. D. D.

— Zopet pritožba glede deželne bolnice. Vedno in vedno prihajajo pritožbe glede deželne bolnice. Mi ne priobčujemo vsega. Ker se pa slučaj je preveč množe, pa ne moremo molčati. Te dni je pripeljal neki kmetski gospodar bolnika v deželno bolnico. Najprej je moral dolgo časa stati pred vratmi in čakati. Ko je naposled prišel zaželeni trenotek, so pa tiste ženske, ki bi imele oskrbovati bolnike, zahtevale, da bi doletni bolnik sam peš šel v bolniško sobo. Bolnik seveda se ni mogel niti pokonci držati; bil je tako bolan, da je tri dni nato umrl. In od takega rezeža se zahteva, da bi sam hodil. Več obzirnosti napram bolnikom.

— Drugi pogovor s ceste. »Zadnjič se mi je tako mudilo, da Te nisem mogel vsega sprašati, kar me zanima o »Slavčevi« maskaradi, katera se vrši, kakor si mi že pravil, 22. t. m., to je na pustno nedeljo v Unionu. Ali bo pa tudi vredno iti na to maskarado?« »Se vsako leto sem bil zadovoljen, letos bo pa nekaj izredno imenitnega. Zvedel sem, da bodo imeli letos eno prav fino cigansko godbo, seveda poleg ljubljanskega društvenega orkestra in pa tudi več originalnih skupin; različnih mask pride pa ponavadi toliko skupaj, kakor nikjer drugod. Z eno besedo, vsestransko se obeta mnogo zabave. Posebno krasna bo tudi dekoracija, kar gotovo dobro vpliva na veselo razpoloženje.« »Če je tako pojdem pa gotovo tudi jaz.« »Vstopnico si lahko že preje preskrbiš, dobiš jo pri g. L. Černetu v Wolfovi ulici in v Čerkovski trafiki.« »Dobro, grem pa takoj tja.« »Pozdravljen!« »Na svidenje v nedeljo!«

— Vse govori po Ljubljani o pripravah za III. veliki ples nar. delavstva, ki se vrši sedaj v soboto zvečer v Nar. domu v Ljubljani. Ker že par let ni bilo takega plesa, je zanimanje tem večje, kajti vsem so še v živem spominu prireditve N. D. O., ki je bila žal oblastveno razpuščena. Prišlo je potem neko mrtvilo, iz katerega se je pa narodno delavstvo zopet vzdramilo, ter se je pričel nov svež, zelo živahen pokret odkar deluje »Nar. socialna Zveza«. — Kakor je vse iznenadil kongres nar. strokovnih organizacij, ki ga je sklicala lani avgusta N. S. Z. in ki je bil zoper vse pričakovanje številno obiskan in ki je sijajno potekel, tako bo ples nar. delavstva v soboto pokazal ne le Ljubljani, temveč vsemu slovenskemu svetu, da še ni izruvana narodna zavest slovenskemu delavstvu. Slovenski delavci, slovenske delavke, ki delate bodisi z rokami ali z glavo in peresom, in prijatelji in prijateljce slovenskega narodnega delavstva pridite v soboto vsi na III. veliki ples nar. delavstva. Priprave zanj so v polnem teku, da bo vsa prireditve velika imponozantna manifestacija slovenskega narodnega delavstva.

— »Sokol v Štep. vasi« je priredil pretečeno nedeljo, 15. t. m. svojo predpustno veselico, ki je v vsakem oziru krasno uspela. Obisk

te prireditve je zopet jasno pokazal, kako priljubljen je »Štep. Sokol« tako med Ljubljančani, kakor tudi med okoličani: telovadnica in vsi obširni gostilniški prostor pri br. Jos. Anžžu so bili polni do zadnjega kotička. Prireditve sama pa je pokazala, kako vrlo napreduje društvo. Raznovrstni, točno izvedeni spored je nudil vsakemu dovolj zabave; občinstvo je vsako posamezno točko spremljal z glasnim odobravanjem in ploskanjem. Obilo pohvale je žel za svoje krasno izvajanje društva. Vse priznanje požrtvovalnemu zborovodji br. Vrečku, ki je v tako kratkem času vzgojil tako izborn zbor! Moški pevski kvartet g. Dachs, Hibšer, Matičič in Florjančič so s fino prednašanimi pevskimi točkami tako zelo ugajali občinstvu, da so morali pri vsakem nastopu dodati še po eno pesem. Pozneje, med prosto zabavo, so jih navrgli iz svojega obsežnega programa še nebroj. Hvala gg. za prijazno sodelovanje! Cele salve smeha so vzbudili med občinstvom komični nastopi g. pl. Sladoviča, ki je zdel kot spevokomik zdel zopet kot muzikal. komik zabaval občinstvo. Iskrena mu hvala, da se je odzval vabilu! Zelo sta ugajali tudi burka in deklamacija in po predstavljajci izborna rešili svoje vloge. Po končanem sporedu se je razvila živahna prosta zabava, med katero so marljive domače Sokolice prodajale cvetke, razglednice, pustne krofe itd. Pozno v noč šele je mladina dobila toliko prostora, da se je mogla zavrteti v zaželenem plesu. Vsem obiskovalcem in sodelovalcem krepak nazdar in na svidenje! Odbor.

— Vodmat. Ker se širi govoroča da bodo Zelenojamčani na 1. sokolovi maskaradi na pustno nedeljo polnoštevilno zastopani, opozarjamo vse Vodmačane, da se zanesljivo udeležijo te prireditve, da ne bomo zastajali za našimi podjetnimi sosedi Kdor more se naj maskira. V nedeljo pa na svidenje.

— V mestni klavnici se je od 1. februarja do 8. februarja 1914 zalagalo: 60 volov, 2 bika, 14 krav, 209 prašičev, 98 telet, 19 kostrunov, 64 kozličev. Vpeljanega mesa je bilo 499 kg. Zaklane živine se je vpeljal: 10: 3 prašiči, 40 telet, 2 kostruna, 6 kozličev. Opomnja: 2 goved z mal. zobmi.

— Z okna je skočila na cesto Viktorija Rozman, vlagalka pri Bambergu. Prepeljali so jo v deželno bolnico.

— Umrli so v Ljubljani: Marija Blaž, mestnega stražnika vdova, 64 let. — Gašpar Pečar, zasebnik, 78 let. — Frančiška Janesch, šivilja, 81 let. — Marija Bogme, krojačeva hči 3 dni. — Josipina Banko, bivša molarica, 85 let. — Frančiška Gogala, užitarica, 63 let. — Cecilija Vrenko, služkinja, 38 let.

— Davka prosto 4½% odplačljivo ogrsko državno rentno posojilo iz leta 1914. Kralj. ogrska vlada izdaja 4½% davka prosto državno posojilo v nominalnem iznosu 500 milijonov kron, katero se amortizuje. Obrestni kuponi tega posojila zapadejo dne 1. marca in 1. septembra vsakega leta ter so plačljivi brez vsakega odbitka; posojilo samo se odplačuje od dne 1. septembra 1919 naprej po 110 pololetnih anuitetah v razmerju določenega odplačilnega načrta. Titri so razdeljeni v komade po 480 K, 2400 K, 4800 K in 9600 K. Subskripcija se vrši v soboto dne 21. februarja 1914 in sicer proti plačilu v gotovini ali pa proti izročitvi dne 1. julija 1914 in 1. januarja 1915 zapadajočih 4½% kralj. ogrskih državnih blagajniških tistih iz leta 1912. Oddajni kurz je določen po 90:45% z ozirom na svojičasni kurzni dobiček pri zrebanju ali pari si zasigura kupec tega posojila pri prvovrstni carnosti obrestovanje po 5%. Kot zglaševalnica za Ljubljano in alpske dežele je določena Podružnica c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani, (Fršernova ulica 50), katera že sedaj sprejema priglasila, in daje vsa zahtevana pojasnila.

— »Brez domovine«, krasna ginljiva drama s predigro in 5. dejanji, dosegla je danes kar možno najlepši uspeh. Nobeno pero ne more opisati tega mojsterskega dela, ogledati se ga mora in nedvomno bude vsakoga zadovoljila. Živa slika nam kaže križev pot ubogega dečka preganjanega radi dedščine. To prekrasno delo predvaja se samo še danes in jutri v kinematografu »Ideal« vsaki dan ob 3., 5., 7. in 9. Predstave trajajo 2 uri. Vstopnina za 10 vin. zvišana.

Trst.

Iz Nabrežine. V nedeljo, dne 22. t. m. vprizori »Javna ljudska knjižnica v Nabrežini« veselico s petjem, igro in plesom v dvorani g. Franca Grudna. Začetek ob 4. popoldne. Vstopnina 50 v, s sedeži vred 1 K.

Kdor se hoče dobro zabavati, naj pride na zusto nedeljo (22. t. m.) v Narodni dom na V. ples St. Jakobske mladine. Plesalo se bo od 9. ure zvečer do 4. ure zjutraj pod vodstvom g. plesnega učitelja Bizjaka. Svira vojaška godba, bős. pešp. št. 4. Na tem plesu se bo prvič proizvajal krasni španski narodni pels: »Castellanos«. Dostojnim maskam je vstop dovoljen in dobijo najlepše krasne nagrade. Te nagrade naj si vsak ogleda v izložbi Gorenjčeve knjižarne. Med plesom se vrši velik srečolov za krasne dobitke. Upamo, da bo tudi letos slavno občinstvo vedelo ceniti poštrevolnost naše mladine in da bo v velikem številu posejilo to prireditev, koje čisti dobiček je namenjen domačim narodnim društvom in sicer šentjakovski C. M. podr. za otroški vrtec, mlademu šentjakobskemu Sokolu in javni ljudski knjižnici pri Sv. Jakobu. Vstopnina: 1 K za osebo, sedeži na galeriji 1 K, lože po 10 K.

Kaj je zopet novega v Trstu!!! Iz vrst tržaških kočijažev: Že več let smo v Trstu in tudi več nas je. Zmiraj se veselimo novega leta in kakor vidimo, vsako leto je slabše. Druga leta smo imeli nekoliko prostosti, da smo lahko naše blago opoldan postregli, za to leto 1914. pa nam je prišla postava od policijskega ravnateljstva, da ne smemo prekoračiti več prostora, kolikor nam je gospod inšpektor in njegove straže odločilo. Za nas je zdaj premalo prostora; v prosto luko nas ne puste, na trgu ne, na ulicah ne, kam čemo iti z vbogo živalijo? Ako rečemo straži ali gospodu inšpektorju, kam naj gremo, nam kar odgovore: Magari na Opčine! Mi bi pa radi vprašali policijsko ravnateljstvo: Kaj bodo pa gospodje spediterji in trgovci rekli, ako bodo morali iti iskati en voz na Opčine in tudi oni sami, ako se imajo preseliti iz stanovanja. — Ako bi policijsko ravnateljstvo izprevidelo, da je tam toliko kamenja in šin od tramvajev vze toliko časa, da tisto tudi dosti prostora vzame, tisto je noč in dan tam, konji so le čez dan. Saj tudi kočijaži plačamo naše pravice, kakor tramvaj.

Mati povila trojčke in dva izmed njih umorila.

V Ženovi so odkrili dne 15. t. m. slučaj, ki jih je malo v črni kroniki umorov. Morilka je 23letna kuharica Henrietta Gouttryjeva.

Iz njenega življenja.

Na buljarju George Favon ima že več let kavarno neki Karol Barbo. V zadnjem času je kavarnar potreboval kuharico. V službo se mu je ponudila 23letna Henrietta Gouttryjeva, ki je bila prijazne zunanosti, vsled česar jo je kavarnar tudi sprejel v službo.

Kuharica je noseča.

Izkraja ni prišlo nikomur na misel, da se nahaja nova kuharica v blagoslovljenem stanju, že zato ne, ker je znala Gouttryjeva svojo nosnost izvrstno prikriti. Ker pa se je dekletu nahajalo že v kritičnem času, so ženske kmalu zapazile na kuharici spremembo, kar so ji tudi povedale, ali vsaj omenile. Gouttryjeva pa se je izgovarjala in trdila, da

ji prav nič ni in da so vse besede le zgolj obrekovanje.

Porod in dvojen umor.

Oni večer je šla kuharica v svojo sobo in je tam povila brez vsake pomoči trojčke. Soba je zaklenila, tako da ni mogel priti nihče vanjo. Kakor da se ne bi nič zgodilo, je šla kmalu po porodu zopet na svoje delo. Ko so zahtevali od nje ključ, se je branila na vse pretege in jih ni hotela izročiti, ker je dobro vedela, da pride potem vse na dan. No, prišlo je na dan tudi brez njenega obotavljanja.

Umor odkrit.

Dne 14. t. m. zvečer, ko je šla Gouttryjeva v svojo sobo, ji je nepazno sledila hišna Jurbirkin, ki je bila tudi uslužbena pri rodbini kavarnarja Karola Barba. Hišna je stopila v sobo, ko je Gouttryjeva ravno hotela zadušiti enega izmed svojih otrok. Jurbirkinova je začela klicati na vse grlo, na kar so prihiteli v Gouttryjeve sobo vsi domači in tudi nekaj gostov iz kavarne. Ko so preiskali sobo, so našli v neki omari za obleko otroško truplo. Razume se, da so takoj poklicali policijo, ki je Gouttryjevo aretirala. Kuharica je tudi izpovedala, da se nahaja v sobi v nekem njenem kovčku še eno otroško truplo. Odprli so kovček in so videli, da je morilka govorila resnico. Gouttryjeva je dva svoja otroka zadušila in je hotela s tretjim ravno tako napraviti. Kakor je pri zaslišanju izpovedala, je hotela nato izvršiti samomor. Razume se, da je vzbudil ta slučaj veliko senzacijo med tamošnjim prebivalstvom.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

EGEJSKI OTOKI. STVAR JE TAM, KJER JE BILA.

Atene, 17. februarja. Odgovor Grške na noto velesil bo najbrže dan v soboto. Sodi se, da bo Grčija izjavila, da se lojalno podvrže sklepom velesil, opozorila bo velesile na to, da morajo dati garancijo, da Egejskih otokov, ki jih Grčija vsled sklepa velesil ne sme utrditi, Turčija ne bo napadla; dalje bo Grčija zahtevala garancije za osebno, nacionalno, versko in šolsko svobodo tistih Grkov, ki ostanejo pod Albanijo in ki ostanejo pod Turčijo na otokih. Dalje bo Grčija zahtevala, da se obal proti otoku Kritu ne utrdi. (Grki imajo dosti pritožb proti sklepom velesil; Turki pa tudi niso zadovoljni; stvar je tam, kjer je bila, ker velesile nimajo nobenega veselja se potegovati za udeležitev svojih sklepov).

SRBIJA IN BOLGARIJA.

Sofija, 17. februarja. Srbski poslanik Antič je predložil danes v avdienci kralju Ferdinandu svoje dokumente. Pri tem je imel nagovor, na katerega je kralj odgovoril.

Belgrad, 17. februarja. V avdienci kralju Ferdinandu svoje dokumente tudi kralj povdarjal potrebnost diplomatskih odnošajev.

POGAJANJA MED TIZSO IN RUMUNI RAZBITA.

Budimpešta, 17. februarja. Pogajanja med Tizso in Rumuni so definitivno razbita, ker so Rumuni odklonili Tizsove predloge.

WIED ZOPET NA RAJŽI.

London, 17. februarja. Wied se je odpeljal danes v London; na po-

vratku pojde v Pariz. Ibi bo moral tudi v Petrograd.

ŠVEDSKA.

Stockholm, 17. februarja. Ministerski kabinet je sestavljen. Njegova naloga je rešiti vprašanja povečanja deželne brambre.

AVSTRIJSKA POLITIKA.

Dunaj, 17. februarja. Danes so se začela češko - nemška pogajanja. Nemci so sprejeli vladno predlogo za temelje pogajanj; in Stürgkh je prosil Čehe, da bi storili isto. Od Čehov so zastopani poleg mladočehov, agrarcev in narodnih socialcev tudi klerikalci, realisti in socialni demokrati.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Gospod, kateri je čakal 11. februarja 1914, čital »Dan« pri veliki pošti v Trstu, naj pošlje naslov. 1605-1

Debela četrtak dne 19. t. m. zvečer je zadnji velikanski ocvirkov PLES

v gostilni Hinko Košič, Trst, ulica Carradori št. 15

v proslavo preminevajočega sv. ponižnega Pusta. Vsi plesi ter še Tango in La Furlana po vrhu.

Ne zamudite zadnjega ocvirkovega blagoslova!

!! Tržaški Slovenci !!

Svojo zalogo oglja in druge kurjave

prilporeča
Ivan Germek,
ulica Squero nuovo št. 15.
(Tik glavne pošte.)

F. P. ZAJEC
izprašani optik.

Zalagatelj e. in kr. armade, vojne mornarice, domobrancev itd.

Ljubljana, Stari trg 9.

V tej stroki najzanesljivejša trdka.

Edino pri meni na razpolago zelo podušljivi prvi slovenski optični ceniki, dobi ga vsakdo zastoj.

Specialist za očala in ščipalnice.

Toplomere, barometre, daljnogleda itd.

Z električnim obratom moderno urejena delavnica.

Za prvovrstno optiko se jamči.

Veliki pustni korso

Slavčeva .: maskarada

pustno nedeljo 22. februarja v veliki dvorani hotela »UNION«.

V blagohotno uvaževanje! Da se izogne vsem nečestitostim, se letos osebna vabila ne bodo razpošiljala, ter je pristop splošen. Le maske naj pri nakupu vstopnic javijo svoje ime. Vstopnina za člane in maske 1 krono, za nemaskovane 2 krono. Predprodaja vstopnic v trafikah. Češarkove v Selenburgovi ulici in v trgovini gosp. L. Cerneta v Wolfovi ulici. — Podrobnosti o maskaradi glej društvene vesti.

Spominjajte se
dijaškega društva
»Domovina«!

Sprejme se več
izurjenih delavk,
tudi cele družine
za predilnico na
- - Kranjskem. - -

Ponudbe na »Prvo anončno
pisarno« v Ljubljani.

Vrtnarskega pomočnika
: : in vajenca : :
sprejme takoj Ant. Bajec,
cvetlični salon, Pod Trančo,
Ljubljana.

Ker pričnem z izdelovanjem
patent. dvojnih glavnikov
tudi v sosednih državah, sprejem

družabnika.

Strokovno znanje ni potrebno, zadostuje
denarna udeležba. — Dvojni glavnik so
kot splošno lepotilno sredstvo in vsled
praktične uporabe proti letni vročini in za
negovanje las zelo priljubljeni in se povsodi
splošno upeljuje. Letni promet nepričakovano
velik. Cenjene ponudbe na:

ANTON MASLÉ, Ljubljana
cesta na Rožnik, vila 41.

FRAN KRAIGHER

krojaški mojster

Gospodska ulica št. 5

se priporoča slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po meri. — Inozemskega in domačega blaga večno na izbero. — Sprejema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmerno. — Izdeluje vsakovrstne svetovno znane gume iz svil in blaga, trpežne tudi za eksport po morju.

„Zdravnik želodca“

je edina posebnost želodčnega
likerja iz zdravilnih rastlin, kateri
izborno upliva proti slabosti v
želodcu ter ga radi tega v nobeni
družini ne bi smelo manjkati.

Radi prešle sezije

se razprodaja vsa zimska in jesenska konfekcija pod polovično ceno; zlasti klobuki in čepice po zelo znižanih cenah.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.-6.

Telephon 132.

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejše uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejšo izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija. Cene najnižje! Notni stavek.